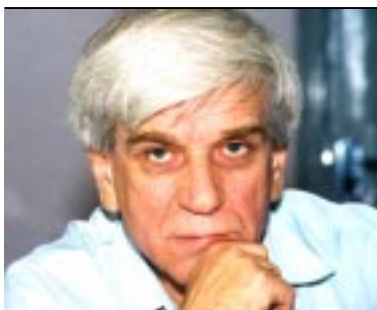

Сяргей Законьнікаў

...Узяўся за гуж, не кажы, што ня дуж,
Вядзі баразну аж да зорак...

Глядзець у неба...

Я хворы табой...

Плыве паабাপал дарогі на Вільню
Прастор, каб трывожыць ва ўпор і здаля...
Я хворы табой,
І ўрачы тут бясьсільны,
Мая непрыкметная ў сьвеце
Зямля.

А доля між родных палёў дасталася
Такая, што кругам ідзе галава.
Дасюль не сабрана радня да стала ўся,
Хоць Крывія кліча,
Гукае Літва.

Па карку дубінкай гумоваю — “Kresy”,
А пелькаю — “Северо-Западный край”...

Косы

У магіле братняй, пад грудком у полі
Сьняцца хлопцам косы, сьніцца хлопцам воля.

Косы, што сьцякалі па плячах каханай,
Косы, што ўзьняліся ў бітве апантанай.

Сьніцца тая воля, што не памірае,
Што народ сагнуты вечна дакарае.

Вестку шлюць нашчадкам з цемры касінеры —
Нельга жыць на сьвеце без надзей і веры.

Іхніх сноў пазбыцца сёння немагчыма,
Зноў рыхтуюць пастку злыдні для Айчыны...

Беларусаў годных я шчасліва мрою,
Што за волю выйшлі крэўнай грамадою.

Сьцяг лунае горда над паходам сьмелым,
Колерам найлепшы — бел-чырвона-белы.

Лашчаць промні сонца з маладых нябёсаў
Косы залатыя, баявыя косы...

Яны

Яны працавалі на Сталіна шчыра
Пяром на паперы
і зброяй ля ямаў...

Засыпаны глінай,

падзолам

і жвірам

Мільёны завершаных кулямі драмаў.

Яны шчыравалі амаль без “праколаў”,
І ўсё ж не пазьбеглі агрэхаў таксама.
На выбітай гвалтам

хлусьні пратаколаў

Бурэюць выразна

кывавыя плямы...

Жыцьцё плодзіць гіцляў

бязьлітасна-новых,

Якія няволю вяшчуюць з апломбам,

Пакуль праўда мэнчыцца

ў цёмных сьпецсховах,

Узятая катамі строга пад пломбу.

Мне сьвет цікавы

Цячэ рака,
зіхцяць у росах травы —
Мне гэты белы сьвет яшчэ цікавы.

Я ў ім пакуль дашчэнту не зажыўся,
Хоць па планеце ўволю накружыўся.

У звыклых месцах і за акіянам
Хапае між людзьмі дасюль падману.

Але мяне не падмане ніколі
Сьвятое хараство зямное волі.

Душа мая бяз стомы з ёю ў змове,
Каб занатоўваць тайну ў родным слове...

Мне гэты белы сьвет яшчэ цікавы,
Хоць ведаю,
дзе левы бок,
дзе — правы.

Усё было...

Усё было...
і нудны дождж,
І груганоў крыжы ў нябёсах...
Глядзі,
наперад лёс свой доўж,
Хоць ты галодны, голы, босы.

Шчасьлівы дар —
цярновы шлях —
Заўжды вядзе праз боль і страты.
А ў тым,
што душы душыць страх,
Тварэц жыцця не вінаваты.

Віну ня ўтопіш у віне,
Маной ад праўды не прыкрыцца.
Пры мне,
а потым без мяне
Усё міне,
каб паўтарыцца.

Касьцёл сьвятых Сымона і Алены

*Шаноўнаму айцу
Уладыславу Завальнюку*

У краі тым, які здаўна ня лена
Ва ўсе бакі крыжуюць бальшакі,
Касьцёл сьвятых Сымона і Алены
Стаіць,
як варта веры,
на вякі.

Малітва да Ўсявышняга нятленна,
Тут кожны можа мець прытулак свой.
Касьцёл сьвятых Сымона і Алены
Плыве,
як ветразь духу,
над зямлёй.

Айчына толькі воляй маладзее...
І той, хто пакідае гэты сьвет,
У вечнасьць моўчкі панясе з надзеяй
Адбіты ў небе стромкі сілуэт.

Якія б ні шугалі буры,
зьмены,
Але душа стрывае хіжы злом...
Касьцёл сьвятых Сымона і Алены
Любоў вяшчуе вернасьці сьвятлом.

Еду з кірмашу

Памяці Ул. Караткевіча

Я еду з кірмашу.
На ім было
Завозна хмелем,
Ласкай незабыўна...
Памалу сэрца хакаць пачало,
Як вёрстамі загнаная кабылка.

Там,
Дзе ўладараць продаж і гульба,
Я толькі на хвілінку паказаўся.
На кірмашы нічога не прыдбаў
І прапаноўваць нешта не зьбіраўся.

Няма ў мяне тавару.
Ёсьць душа,

Але яна — запас недатыкальны.
І да таго ж ня варта ні граша
У сьвеце,
Дзе гандлююць маньякальна.

Міргаюць скрозь прывабныя агні,
А я адводжу вочы нелюдзіма,
Хоць гаварыў:
“Карчмы не праміні!”
Мой неўміручы сябра Уладзімір.

Як ён,
Пачуцьцям давяраў найперш,
Таму і зараз прадчуваньню веру,
Бо пішацца ў душы астатні верш —
Вагомай тых,
Што леглі на паперу.

Я еду з кірмашу
На той парог,
Дзе задаюць няпростыя пытаньні...
Мацней віна мяне зьбівае з ног
Касьмічны сум
Апошняга расстаньня.

Застацца дома

Запомніўся дзень у зялёным жыцьці,
Мой выклік ня ясны нікому.
У школу раптоўна рашыў не пайсьці,
Застаўся дома.

Карцела з паперай пабыць сам на сам,
І я прадчуваў падсьвядома,
Што выпырхнуць з сэрца на волю
радкам
Найлепей дома...

Пяром пракладаю да роднасьці сьлед,
Дасюль невядома аскома
Ад думкі, што месціцца ўвесь белы сьвет
У слове — “дома”.

Жыць тут, дзе зямля і нябёсы — твае,
Дзе нават салома ядома.
Хоць здрада табе пельку рабскую ўе,
Застацца дома.

Ляціць душа да вольных, сьветлых
зорак.

І мне,
і ўсім несупакойным людзям
Ратункам толькі спадзяваньне будзе...

Любоўю да зямлі сваёй прыкутым
Заўсёды жыць мілосна і пакутна.

Ды ёсьць яшчэ астатняя патрэба...
Мы паміраем,
каб глядзець у неба.

Першы пацалунак

Ляжаў вялікі белы камень тут —
Каля бруі прыветнае крыніцы.
Як брат з сястрою, у любімы кут
Мы беглі, каб красою наталіцца.

Але ў той дзень загадкавы вихор
Нас выхапіў з зямнога летуцення,
Дзе конікаў ня моўк бязладны хор,
Мільгалі сьлюдзяных стракозаў цені.

Паўстала тое, што лунала ў снах,
Сатканых з позіркаў і шэптаў кветак.
Маланкавай вясны зялёны шлях
Імкнуўся сьпешна да раскошы лета.

Раптоўна сьвет асьлеп,
Аглух
І сьціх,
Зачараваны сьмеласьцю спакуснай.
Забыўшыся няўзнак на ўсё і ўсіх,
Раскрыліся, нібы пупышкі, вусны.

Дайсьці ў трымценьні не змаглі яны
Да таямніц сьпякотнага каханья.
Хоць мы былі прад вечнасьцю адны,
Ды толькі сутыкнуліся дыханьні.

Такога пачуцьця ня меў пасья,
Хоць зьвязана жыцьцё ў апошні клунак.
З-пад ног сплыла і зьнікла дзесь Зямля...

А гэта быў мой першы пацалунак.

Мацней даражу

Нікому жыцьцё паўтарыць немагчыма,
Даецца ашчадна і шчодро — адно.
І як бы зязюлька яго ні лічыла,
А фініш бязьлітасны мае яно.

То з выраю,
то за далёкае мора
Ганцамі свабоды ляцяць жураўлі.
Дні радасьці,
дні непазбыўнага гора
Стагуюцца так,
як прыйшлі, адышлі.

Ня выкінеш і не закрэсьліш ніводны,
Надзеяй узяты ў спакусны палон...
І сам непрыкметна
на ўсё станеш згодным,
Прымаючы вечнай прыроды закон.

Ды ўсё-ткі насуперак долі зласьлівай
Аблічча тваё прасьвятляе імжу...
Наколькі мой час карацее імкліва —
Настолькі каханьнем мацней даражу.

Пальчык

Прыклала свой пальчык да вуснаў: “Маўчы...”,
Вяла па прыступках мілосьці ў нябёсы...
Мне помніцца млосная сьпеўнасьць начы,
Якая сьпяліла сьвітальныя росы.

Люляў нашы душы акрылены сплаў
Бунтоўнай свабоды і радаснай зморы
У ложку з густых,
долам высланых траў,
З адбітых у кропельках сьвежасьці зорах.

Плыве цуд са мной праз жыцьцё і цяпер,
Яго не замгліла расхлістанасьць долі,
Бо пальчык —
да шчасьця ўказальны той перст —

На вуснах ляжыць
і ня зьнікне ніколі.

Дол

Зямля крывічоў гадала мяне
Ня толькі акрайцам зайчыным.
Вякоў чую пот
і на ўласнай сьпіне,
Сьлязою на вейках — Айчына.

Жыцьцёвы цалік — не азартлівы куш,
Яго не ўзарэш без пакоры.
Узяўся за гуж,
не кажы, што ня дуж,
Вядзі баразну аж да зорак.

Хоць цела няўмольна карэніца ў дол,
Ёсьць неба над стомленым краем.
Гляджу ў лік касьмічны,
а потым наўкол —
Набожна душа замірае.

Красу не ўтрамбуюць ні сквапны хатуль,
Ні звадных рахункаў забойнасьць.
Углыб працякаю,
зьнікаю адсюль
З адзіным набыткам — любоўю.

Сюды і туды для маўклівых надзей
Спадвечна расчынены дзьверы.
Хто веру цярпліва сьпяліў між людзей,
Упрочкі ідзе з той жа верай.

Душа не загіне...
На гэтым стаім,
Каб смутак нязводны адолець...
Таму не балючая вестка аб тым,
Што хутка я сам стану долам.